

Kulturdepartementet
Klikk her for adresse.
postmottak@kud.dep.no

Vår dato 28.08.2020
Deres dato 29.06.2020
Vår referanse BW
Deres referanse 19/4548

Høringsuttalelse – forslag til endringer i forskrift av 28. mars 2014 nr. 332 om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier mv.

Vi viser til høringsbrev av 29. juni 2020, hvor departementet foreslår å gjeninnføre bydelsmedier som egen tilskuddskategori og å innføre kommunedelsmedium som ny tilskuddskategori.

Oppsummering

- Vi støtter at bestemmelsen som hindrer nyhetsmedier fra å motta andre tilskudd fra offentlige myndigheter enn produksjonstilskuddet oppheves.
- Vi støtter at kategorien bydelsaviser blir gjeninnført, og foreslår at denne kategorien blir anvendt i alle kommuner med mer enn 75.000 innbyggere.
- Hvis bydelsmedier alternativt kun skal gjelde for Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger som nå, bør det innføres et høyere støttemessig opplagstak for kommunedelsmedier på 8.000.
- Vi støtter forslaget om å innføre en ny støttekategori for kommunedelsmedier. Det er behov for tydelige definisjoner og en klargjøring av forskjellen mellom kommunedelsmedium og lokalt nummert-medium.
- Det bør vurderes å innta særlige bestemmelser i forskriften for lokale medier i samme utgiverkommune og med tilnærmet jevnstore opplag, for å hindre uheldig konkurransevridning.

Støtte fra flere offentlige kilder

Departementet foreslår at bestemmelsen i forskriften §1 fjerde ledd oppheves. Dette er begrunnet med at det i dag ikke vil være mulig for mottakere av statlig produksjonstilskudd å motta støtte fra andre offentlige instanser, som den støtten Oslo kommune har opprettet for å styrke lokalmedier i hovedstaden.

MBL er enig i at dagens forbud mot støtte fra flere instanser ikke er hensiktsmessig opp mot målet om å fremme mediemangfold, og slutter seg derfor til forslaget.

Gjeninnføring av bydelsmedier som egen tilskuddskategori med egne opplagsgrenser

Departementet foreslår at bydelsmedier gjeninnføres som egen tilskuddskategori i forskriften, samt en egen bestemmelse i § 4.4 om opplag der det heter at alle bydelsmedier med opplag mellom 1.000 og 80.000 er berettiget til tilskudd. Uten denne tilpasningen ville aviser/medier med utgiversted i en bydel ikke kunnet få støtte om opplaget overstiger 6.000.

MBL støtter forslaget om at bydelsmedier blir en egen tilskuddskategori. MBL foreslår imidlertid at gruppen «bydelsmedier» utvides fra å gjelde i de fire storbykommunene Oslo, Bergen, Trondheim og Stavanger, til å gjelde i alle store kommuner med mer enn 75.000 innbyggere. Det vil føre til at kommunene Bærum, Kristiansand, Drammen, Asker, Lillestrøm, Fredrikstad, Sandnes og Tromsø tas inn i gruppen kommuner bestemmelsen gjelder for.

Disse store kommunene kan være bærekraftige markeder for lokale medier av den typen som i dag vil regnes som bydelsmedier. Aviser/medier som da får status som bydelsmedier i disse kommunene vil være kvalifisert for støtte selv om deres opplag overstiger 6.000. Etter dagens forskrift vil de være lokale nummertom-medier, og altså derfor ikke være omfattet av noe opplagstak.

Innføring av ny tilskuddskategori som kommunedelmedier

Departementet foreslår at det etableres en ny støttekategori for kommunedelmedier, altså for medier som følge av kommunereformen nå er i samme utgiverkommune som et annet og større medium. Dette vil være medier med opplag under 6.000, som hittil har mottatt støtte som nummerén- eller alenemedium. Departementet begrunner forslaget om å opprette kommunedelmedier som en støttekategori med at *«dersom disse avisene heretter regnes som nummertom-medier vil de få en økning av tilskuddet uten at det er reelt behov for det»* og med at en slik kategori vil *«forhindre at medier som bare dekker deler av kommunen de utgis i mottar et uforholdsmessig stort tilskudd.»*

MBL er enig i at uten en endring vil det skje en utilsiktet forskyvning i støtten, og støtter derfor forslaget.

Departementet legger i høringsnotatet til grunn at kommunedelmedier vil få tilskudd etter forskriftens § 4.1, som betyr støtte til medier *«som utkommer med minst én utgave per uke og har et gjennomsnittlig nettoopplag på mellom 1.000 og 6000.»*

MBL viser til kommentarene over om bydelsmedier, der vi skriver at medier som utkommer i kommuner med mer enn 75.000 innbyggere bør kunne betegnes som bydelsmedier og komme inn under forskriften § 4.4 der det heter at *«bydelsmedier som utkommer regelmessig med minst én utgave i uken og har et gjennomsnittlig nettoopplag på mellom 1.000 og 80.000.»* Det vil i praksis si at det ikke er noe opplagstak for bydelsmedier på samme måte som det heller ikke er for nummertom-medier.

Det å forskjellsbehandle bydelsmedier og kommunedelmedier opplagsmessig kan i noen tilfeller gi uheldige utslag. Det gjelder for medier som er i et marked med vekstpotensial. Forslaget til departementet vil innebære at medier som utkommer i en kommune med høyt innbyggertall ikke vil kunne få tilskudd som nummertom-medium og rammes av et opplagstak på 6.000. Dette vil langt på vei kunne løses om medier i kommuner med mer enn 75.000 innbyggere vil følge forskriftens bestemmelser for bydelsmedier. I mindre kommuner er markedspotensialet mindre, og dermed er ikke grensen på 6.000 en reell hindring.

Alternativt bør opplagsgrensen økes. Ordene *«og kommunedelmedier»* tas da ut av den foreslåtte forskriftens § 4.1, og det innføres et nytt punkt 5 i §4 med ordlyden *«Kommunedelmedier som utkommer regelmessig med minst én utgave i uken og har et gjennomsnittlig nettoopplag på mellom 1.000 og 8.000.»*

Medier må kunne bytte kategori

I høringsnotatet skriver departementet at det er lite sannsynlig at de berørte mediene som etter kommunereformen går fra å være alenemedier til å bli nummertto-medier «*vil endre sin redaksjonelle dekning ved å for eksempel gå bort fra å dekke forholdene i den gamle kommunen, til å dekke forholdene i den nye kommunen i sin helhet. Slike medier vil dermed være medier som dekker en del av en kommune, på samme måte som bydelsmedier dekker en del av en by.*»

Denne vurderingen er tvilsom. Mediemarkedet er dynamisk og i stor utvikling, og det må være mulig for medier å flytte fra en kategori til en annen basert på en konkret vurdering fra sak til sak. En slik vurdering må være mulig i forbindelse med de årlige søknadene om støtte. Det må ikke være slik at dette ansees som det departementet beskriver som «*uheldige tilpasninger til regelverket*». Snarere vil det være en konsekvens av ny kommunestruktur og naturlige markedstilpasninger fra medienes side. Medier som bytter kategori må naturligvis dokumentere hvorfor en slik endring er riktig. Forskriftens definisjoner må derfor være tydelige.

Her vil vi peke på at «begrenset del av kommunen» bør klargjøres. Er det for eksempel redaksjonell dekning eller husstandsdekning som teller? Det kan også være fornuftig å definere lokalt nummertto-medium på en måte som skiller tydelig det fra kommunedels- og bydelsmedium.

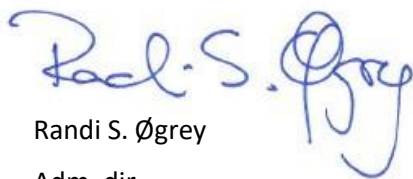
Spesielle forhold i enkelte kommuner

Som følge av kommunesammenslåinger vil det kunne være tilfeller der to aviser, som begge har den nye kommunen som utgiversted, begge vil være å anse som kommunedelsmedier.

I lignende tilfeller, for eksempel i Oppdal kommune, er det etablert en løsning som ivaretar begge avisenes interesser og likestiller dem støttemessig, for at ikke støtteordningen skal forrykke konkurransen. Det kan være hensiktsmessig at slike forhold bør reguleres i forskriften i tråd med etablert praksis. Vi ber departementet vurdere dette.

Vennlig hilsen

MEDIEBEDRIFTENES LANDSFORENING

Randi S. Øgrey

Adm. dir.